

ORGONALÁNYOK
3. RÉSZ

*„Pompás szörtes olyan nők sorsából,
akik elszánták magukat, hogy szétfeszítik
a világ által rájuk kényszerített kereteket.”*

– Lisa Wingate,
New York Times bestsellerszerző

NAPRAFORGÓ~ nővérek

*fine
selection*

MARTHA HALL KELLY

MARTHA HALL KELLY

NAPRAFORGÓ- *nővérek*

ORGONALÁNYOK
3. RÉSZ

Első kiadás

Könyvmolyképző Kiadó, Szeged, 2023

Első
rész

1. FEJEZET

Mary Woolsey

Charleston, Dél-Karolina
1859

SENKI NEM SEJTETTE, milyen teherrel van megrakva a szóke hajú fiú egyszerű pónifogata, ami végigdöcögött Charleston utcáin.

Anyával és Georgy húgossal érkezünk Charlestonba, Cox tiszteletesnek, az Afrikai Szabad Gyülekezet lelkipásztorának meghívására, és két napig szándékoztunk maradni. Az előző nap reggelén léptünk ki a villákkal és szabalpálmákkal szegélyezett, finom és előkelő utcára, hogy letudjuk az aznapra tervezett látogatásokat, és otthagyjuk anya elefántcsontszín névjegykártyáit az ezüsttálcákon.

Mrs. Charles Woolsey, Brevoort Place 8., New York City.

Annai bizonyos, hogy semmi sem hívta fel magára a figyelmünket tolakodó módon, de az utcán felbukkanó fekete arcok vagy a bejárati ajtóban szolgálatkészen ránk köszönő cselédek mind arra emlékeztettek, hogy a rabszolगतartó rendszer itt szilárdan tartja magát, és megerősödött bennünk az elhatározás, hogy folytatjuk a harcot ellene.

Miközben a selyemmirtusztól illatozó levegőn hazafelé sétáltunk a vasárnapi istentiszteletről, egy tiszta, fehér inget és házivászonból készült nadrágot viselő fiú állt meg mellettünk a pónifogatóval. A rozoga hátsó kerék minden fordulatnál nagyot döccent, és a szekér alig haladt gyorsabban, mint mi gyalogszerrel.

– Egy kissé eltévedtünk – szólt oda anya a fiúnak. – Megmutatná az utat a Charleston Szállóhoz?

– Éppen arra megyek, asszonyom. Elvezetem magukat.

A szívemet melengette a tizenkét év körüli, tejfehér bőrű, jó szándékú fiú délies kiejtése, akinek szőke haján megcsillant a napfény. A saját szöszke lányaimat juttatta eszembe, akiket a szállodában hagytam. A barátnőnk, Mrs. Wolcott gondjaira bízta őket, aki már minden bizonnyal az ajtóban állva várta a visszaérkezésemet. Bár alig két órája voltunk távol egymástól, nekem is rettentően hiányoztak a lányok.

– Hol laksz? – kérdezte anya a fiútól.

– Itt is, ott is. – Arcát a nap felé fordította. – És maga? A beszédéből ítélve Virginiából származhat.

Anya elmosolyodott. Örült, ha a kiejtéséből ráismertek a szülőföldjére.

– Így igaz. Kislány koromban elkerültem onnan, de azt hiszem, a beszédemen még ma is érződik. Most New York Cityben élek. Cox tiszteletesnél vendégeskedünk, az Afrikai Gyülekezetben. Ismered őt?

– Nem, asszonyom.

Továbbindultunk, a rozoga kerék zötyögésétől kísérve.

– Nagyon szép volt az úrvacsorai istentisztelet – jegyezte meg anya.

– Háromszáznál is többen jöttünk össze.

A fiú mosolyogva hátrafordult.

– Lefogadom, hogy magukon kívül egyetlen fehér ember sem volt ott.

– Igaz. De nagyon lelkesen fogadtak minket.

– Régebben az anyám minden vasárnap elvitt a templomba. De már meghalt.

A fiú elővett egy darab kenyeret a lába mellett álló bádogg ételhordóból, beleharapott, elfordult, és a maradékot becsúszta a ponyva alá.

– Jársz iskolába? – kérdezte anya.

– Nem, asszonyom. A magamfajta semmilyen iskolába nem veszik fel.

– Ezt erősen kétlem – szólt közbe Georgy.

Valami megragadta a figyelmemet a kocsí hátuljában: a ponyva alatt alig észrevehető mozgást láttam.

– Hová igyekszel? – kérdeztem a fiútól.

Előremutatott, egy fehér épületre.

– A piacra. Minden vasárnap jövők. Teszek egy kört szombaton, másnap idejövök, és friss árut hozok.

– Milyen kört? Merre jársz?

– Mindenfelé, asszonyom. Papa kuncsaftjainál. Nemigen szoktam üres kézzel jönni.

A fiú a fehér épület bejárata felé hajtott, amit magas, fekete kapu zárt el, mi pedig követtük. Otromba egy építmény volt, a bejárata fölött aranyozott betűkkel a PIAC felirat díszelgett, és bíborszínű zászlót lobogtatott rajta a szél.

A fiú rámutatott egy tetőre a távolban.

– A szállodájukhoz tovább kell menni ezen az úton, és aztán jobbra fordulni.

– Óriási segítség volt – hálálkodott anya.

A fiú odahajtott a vaskapuhoz, amit egy zömök, vörös szakállú férfi tárt ki előtte. Az illető bambuszbotot tartott a kezében.

– Hé, fiacskám! – szólt rá a gyerekekre, miközben megkopogtatta a kocsis oldalát a botjával. – Hátról kell behajtani ezzel a rakománnyal, nem az utcai kapun át, az ég szerelmére!

– Papa azt mondta, hogy siessek haza.

A fiú megfordult a bakon, és felhajtotta a ponyvát. Három, különböző korú fekete kisbaba feküdt alatta, mindegyiken csak durva vászonpelenka volt. A legidősebb – talán kilenc hónapos lehetett – a kocsis szélébe kapaszkodva, álló helyzetbe húzta fel magát.

– Te jó ég! – hüledeztem.

A kicsi felém nyújtotta a karját, a gyermekek egyetemes nyelvén könnyörögve szeretetért és kedvességért. Kivettem a kocsiból. Ahogy magamhoz öleltem, mennyei en ártatlan, tejes-szappanos babaillatot éreztem. Valaki szeretettel gondozta ezt a csöppséget.

A kocsi aljában, a durva deszkákon két csecsemő feküdt. Az egyik nem lehetett több pár naposnál.

A fiú egy összehajtott papírdarabot nyújtott át a kapuőrnek.

– Hol van az anyjuk? – kérdeztem döbbenetben. – Még takaró sincs rajtuk! Mikor kaptak utoljára enni?

A kapuőr elolvasta az üzenetet, és odalépett a kocsihoz.

– Csupa lány? Egy fiúnak is lenni kéne.

– Majd a papával megbeszéljük – mondta a fiú.

A férfi a kocsi fölé hajolt, és kiemelte a két kisbabát.

– Az egyik nagyon csenevész.

A fiú vállat vont.

– Én csak elhoztam, akit kellett. A nagyobbik majdnem egész úton bőgött.

Szorosabban magamhoz öleltem a kislányt, és ő óvatosan a vállamra hajtotta a fejcskáját.

A kapuőr egy köteg összehajtott bankót nyomott a fiú kezébe, amit az belegyűrt a farzsebébe, megrántotta a gyeplőt, és a fogat elindult.

A kapuőr rám förmedt.

– Nincs időm a magafajtákat babusgatni. Adja ide!

Hátraléptem.

– Nem adom, uram!

– Maguk északiak? Akkor lássam magukat, amikor a hátam közepét!

Van száz dollárja, hogy megvásárolja?

A csuklómon függő kistáska után nyúltam.

– Máris kiállítok egy adóslevelet.

Ahogy fél kézzel az erszényemet kerestem, a férfi megragadta az alkalmat, és kitépte a gyermeket a karomból. A kicsi panaszosan felsírt, és felém nyújtotta a kezét, ahogy a kapuőr átadta egy másik mocskos alaknak, aki kinyújtott karral, magától eltartva vitte el a kislányt.

Utána akartam menni, de az őr döngve becsapta a kaput, és a rácson át kiszólt:

– Nők nem léphetnek be a piac területére. Itt komoly kereskedés folyik, nem érzékeny lelkeknek való. – Ezzel odébb lépett, és elvegyült a tömegben.

Egyik kezemmel a rács vasrúdjába kapaszkodtam, úgy figyeltem, hogy a gyermekeket beviszik egy helyiségbe, és eltűnnek a szemünk elől. A másik kezemet a szám elé kaptam, nehogy sikoltozni kezdjek a borzalmas látványtól. Van-e olyan érző emberi lény, akinek nem esik meg a szíve rajtuk a sírásuk hallatán? Három anya valahol a kínok kínját éli át, mert elvették tőlük a drága kicsi lányukat.

Odafordultam anyához.

– Tegnap végiglátogattuk Charleston krémjét. Kérjünk segítséget valakitől!

Anya nem vette le a szemét a gyülekező tömegről.

– *Kitől?* Itt pénzről van szó, Mary. Ezek az ültetvényesek sosem hagynak fel önként a rabszolgatartással. Olyan elnököt kell választanunk, aki gyökerestül kiirtja az egész rendszert.

Túlságosan is jól ismertük a rabszolgaság fogalmát, hiszen eljártunk dr. Cheever előadásaira a Cooper Intézetbe, többször elolvastuk a *Támás bátya kunyhóját*, és láttuk az aznap reggeli *Charleston Courier*ben megjelent hirdetést a rabszolgavásárról. De arra nem voltunk felkészülve, hogy ezt a rémséget a maga valóságában lássuk.

Növekvő rémülettel szemléltük a zsúfolt piacteret, ahol elkezdődött a vásár. Az alacsony mennyezetű helyiség a hátsó udvarra nyílt, ahol téglalapú emelkedett, és a rácsos ablakok mögött fekete arcok tülekedtek. A hosszúkas teremben a kikiáltó elfoglalta a helyét a fából készült, egyszerű emelvényen, és bőr lovaglópalcájával a csizmája szárára csapott. A levegőben szinte tapintható volt a pénzcsinálás feszültsége.

A kockás nadrágot és ócska panamakalapot viselő férfi, aki sárgás színű szakállát ráncigálta, nagy zsviványnak látszott.

– Felkészültek, uraim? – A kőfalak visszaverték a hangját.

A licitálók csoportokba verődve álltak az emelvény körül – pont olyan úriembereknek néztek ki, akikkel naponta találkoztunk a szállodai asztal mellett: hódprémes kalapot és gondosan nyírt szakállt viseltek. A többség szivart tartott az egyik kezében, és az aznapi emberanyagról kinyomtatott katalógust a másikkban.

Az adásvétel tárgyai – a legváltozatosabb bőrszínű személyek – hátukat a falnak vetve álltak, miközben kíméletlenül vizsgálgatták őket. Mellettünk anyák és gyermekeik csoportosultak. A nők rendes kalikóruhát, tiszta, fehér kötényt és fejkendőt viseltek, míg a gyerekek hajadonfótt voltak.

A nyakunkat nyújtogatva igyekeztünk bepillantani a nagyobb terem melletti előtérbe, ahol férfiak faggatták a nőket, belenéztek a nyitott szájukba, sőt a szoknyájukat is felhajtották, felfedve a legintimebb testrészeiket.

– Kislány koromban láttam ilyen vásárt Richmondban. Sok gazda a saját színes bőrű gyerekeit árulja, sőt a saját félvér lányaival nemzett gyerekeit is.

– És mindezt a tizenkilencedik században – tette hozzá Georgy.

– Ma este nem lesz olyan gőzhajó vagy vonat, ami nem szomorú teherrel – ezekkel a boldogtalan teremtésekkel – megrakodva hagyja el ezt a kegyetlen várost.

Georgy belekarolt anyába.

– Nem szabad, hogy képmutató módon szemet hunyjunk, csak azért, mert ez itt elfogadott dolognak számít. Mrs. Wolcott ismeri a polgármestert. Beszelnünk kell vele!

Anya a kikiáltó felé fordította a tekintetét.

– Szinte bizonyos, hogy a polgármester is itt adja-veszi a rabszolgáit. Minden teljesen törvényes. Az, hogy szabadságot követelünk a számukra, süket fülekre fog találni, és nagyon valószínű, hogy eltávolítanak minket a városból.

– Nekünk is tennünk kell valamit – erősködtem –, ha nem akarunk szemet hunyni a dolog fölött.

– Marynek igaza van – helyeselt Georgy. – De itt titokban kell cselekedni.

A kapuőr két kisfiút és egy valamivel idősebb lányt tuszkolt fel az emelvényre.

A lány nyugodtan, illedelmesen állt, miközben gyanakvó arccal fürkészte a tömeget, és két karjával átölelte a fiúk vállát. A haját abból a fehér vászonból készült kendő takarta, amit az idősebb nők is viseltek. A fiúk a csődületet bámulták; túl kicsik voltak ahhoz, hogy elrejtésük a szemükben tükröződő, szörnyű rémületet.

A kikiáltó kinyújtott karral, nyitott tenyérrel mutatta be őket.

– A fiúk: a tízéves Scipio és a tizenkét éves Clarence, a lány pedig a tizennégy éves Sukey. A lány ügyes cseléd, nagyon tiszta. A fiúkból prima mezei munkás lesz.

Közvetlenül a kapu mellett egy nő állt, a karjában csecsemőt tartott, a másik gyereke pedig a szoknyájába kapaszkodott. Lehajtott fejjel zokogott, egyik kezével eltakarva az arcát.

– Ismeri ezeket a gyerekeket? – kérdezte tőle anya, lehalkított hangon.

A nő megtörülte a szemét, lopva az emelvény felé pillantott, azután odafordult anyához.

– Mind az enyém – válaszolta alig hallhatóan. – Nézze, asszonyom, azok ott az emelvényen az én gyerekeim.

Anya szorosabban összefogta magán a kendőjét.

– Édes istenem!

– Az a két fiam meg a lányom, Sukey. Nem az én véreimből való, de én neveltem föl. Jó kislány. A fiúk odavannak érte.

A nő magához szorította a csecsemőt, és körülnézett.

– Velünk nyugodtan beszélhet, hölgyem, nincs mitől tartania – biztatta anya.

– Gondolom, lesz, akit eladnak közülük, de legalább a két kicsimet magamnál akarom tartani. Túl kicsik ahhoz, hogy a mamájuk nélkül legyenek.

– És a férje? – kérdeztem.

– Eladták. Pár hónappal ezelőtt.

– Kinek? – érdeklődött anya.

– Nem tudom, asszonyom. Nagyon nehéz így, hogy a párom odavan. De hát mit tehetek? Összetört a szívem.

A vevők az emelvényen álló Sukey és a fiúk körül tolongtak.

– Vegye le a lányról a ruhát! – kiáltotta az egyik.

– Előbb kellett volna megnézni – felelte a kikiáltó. – Ismeri a szabályokat.

Mégis lerántotta a kislány válláról a ruháját, aztán megragadta az állkapcsát.

– Mosolyogj, te lány!

Sukey kényszeredett mosolyra húzta az ajkát.

– És nézzék azokat a gödröcskéket! Egyszer még szemrevaló nő lehet belőle.

A kikiáltó felemelte a szoknyája szegélyét, hogy lássák a bokáját és a lábszárát, de Sukey kirántotta a kezéből a ruháját.

– Mi baja van a szemének? – kiáltotta egy licitáló.

– Csak annyi, hogy sír – válaszolta az árverés vezetője. – Amúgy semmi baja.

– Adja el a lányt külön! – mondta az egyik vevő. – Hatszázat adok érte.

– Elkelt! – vágta rá a kikiáltó.

Sukey öccsei a lány derekába csimpaszkodtak. A kikiáltó elvonszolta tőlük a lányt, mire a fiúk sírva fakadtak, és ököllel nekiestek a férfinak.

Georgy a rácson keresztül átadta a nőnek anya névjegyét, ami alatt egy arany Liberty húszdolláros rejtőzött.

– Gyorsan! Vegye el!

– Jaj, nem, asszonyom!

Georgy leeresztette a kártyát a kapu vas kereszttrúdjá mellett, az asszony kezébe.

– Tessék! Senki nem látja meg. Nem sok, de most csak ennyi van nálunk. Ha eljut New York Citybe, keresse fel a kártyán lévő címet, és segítünk.

A nő körbepillantott, aztán a köténye zsebébe csúsztatta a kártyát és a pénzérmét is.

– Köszönöm, asszonyom! Maga nagyon jó hozzám. Jól eldugom őket.

A kapuőr odajött, és a csecsemőjét a karjában tartó nőt és a kisfiát az emelvény felé kezdte lökdösni.

A nő megfordult.

– Alice-nek hívnak – mondta, miközben az őr sietősen az emelvény lépcsője felé taszigálta őket.

– Nem tudom, kiszabadul-e innen valaha, hogy megkeresse a Brevoort Place-t – mondta anya.

– Azért ez is valami – válaszoltam.

Alice lassan fellépett az emelvényre a két gyerekkel, és magához ölelte őket. A kikiáltó elmondta a szokásos szövegét, külön kínálta eladásra Alice-t és a gyerekeket, így hamar lecsapott a kalapácsa.

– Eladva! – kiáltotta a férfi. – Száz dollár Jamesért és a csecsemő Anthonyért. Alice kilencszáz dollárt ér.

Alice térdre esett az árverés vezetője előtt, és könyörgött, hogy megtarthassa a gyermekeit.

Anya rémes lelkiállapotban fordult el a látványtól, és a szálloda felé indult a Chalmers Streeten. Követték őt, de nem tudtuk kiverni a fejünkől az elárverezett rabszolgák nyomorúságát: Alice panaszos sírása visszhangzott a fülünkben, és mélységesen átéltük a szenvedését.

Korábban is láttam már anya arcán ezt a kifejezést. Amikor apa meghalt, és egyedül maradt nyolc gyerekekkel. Amikor sírtunk, mert a vadidegen New York Citybe költöztette a családot.

Ez volt az arcára írva: *Változtatunk ezen a rémes helyzeten! Vagy belehalunk a próbálkozásba.*

2. FEJEZET

Georgy

Brevoort Place, New York City
1861. április

EDWARD BÁCSI A NEW YORK-I KÓRHÁZNÁL TETT KI. Ez a hatalmas, kőből épült, esküvői tortára hajazó épület a nyugalom szigetének tűnt, miután a kocsink végigverekedte magát a Broadway nevű utcán, ahol valósággal hemzsegték a kitörni készülő háború miatt feljázott polgárok.

Órákkal korábban úgy kezdődött el a nap, mint bármely másik. Állva fogyasztottam el a reggelimet az ebédlőnkben, a Brevoort Place nyolcas számú, négyszintes, barna homokkőből épült városi házban, Manhattan keleti oldalán. Közben Jane húgom megigazította új, némi fehérrel díszített fekete selyemruhám lelógó szegélyét.

Anya az asztalnál ült, a tűz mellett, délelőtti ruhát viselt, és két napali cselédünk egyikét, a fehér főkötőt és kötényt viselő Margaretet utasította, hová tegye a forró edényeket. Hat lánytestvérem közül csak három, Abby, Jane és Carry volt otthon aznap, mert Mary és Hatty elutazott, Eliza pedig vidéki otthonában tartózkodott.

Abby, a legidősebb nővérem, anya mellett ült, és valami levél fölé hajolt.

Jane, a korban utána következő lánytestvér, a lábamnál guggolt, és a ruhám szegélyével foglalatzkodott. Fekete varrodoboz, amiben

gyöngyből kivarrt virágok voltak, nyitva állt a szőnyegen: valóságos sebézeti készletnek tűnt a tűk és fonalak sokaságával; egyedül fehér színű fonalból tíz árnyalat volt benne.

Hátrasimítottam Jane vörösesszőke haját, ami dús hullámokban omlott a vállára, és mindig Botticelli Vénusza jutott eszembe róla.

– Igyekezz, Jane!

Meghúzogatta a szoknyámat.

– Ne mozogj, Georgy, mert megszúrlak!

Legkisebb húgunk, Carry, anya másik oldalán ült, és fánkdarabkákat adogatott kis, fehér, keverék kutyánknak, Picónak.

– Frank Baconnek tetszeni fog a ruhád – mondta Carry.

Lesöpörtem egy képzeletbeli szöszt a szoknyámról.

– Egy csöppet sem érdekel Frank Bacon.

Abby fölnézett a leveléből.

– Elfutsz egy tökéletes udvarló elől, miközben másnak semmilyen nem jut.

– Hát akkor menj hozzá te!

Abby arca elvörösödött, én pedig azonnal megbántam, amit mondtam. Abigail harminchárom éves volt, és régen feladta a reményt, hogy kedves kuzinunk, Theodore Winthrop valamikor megkéri a kezét; a harmincegy éves Jane-nek sem voltak jó kilátásai – minden kérője más lányt vett el, vagy bevonult a hadseregbe a közelgő háború okán, vagy éppen Európa felé vette az irányt. Így hát az volt az általános vélekedés, hogy Abby és Jane sosem fog férjhez menni.

– Nem fog örökké utánad járni – mormolta Abby.

– Azzal a rövidre nyírt kis szakállával úgy néz ki, mint egy olasz király – jegyeztem meg.

A bejárat felől behallatszott a csengő hangja, és a mi hűséges Margaretünk már szaladt is ajtót nyitni. A főköztőjén csak úgy libegtek a szalagok, mi pedig kővé meredtünk, mint a rémült jávorszarvas, amikor arra gondoltunk, hogy egy reggeli látogató fog behatolni a családi szentélybe.

– Ilyen korán? – hebegte anya.

Pár másodperc múlva Edward bácsi nyomult be, egyik kezében a *New York Tribune* összehajtott példányával. A nagybátyánkat mindig

szívesen láttuk: nagyszerű ember volt, akiről minden ismerősétől csak dicséretet lehetett hallani, és mindössze két apró hibája volt: egy lehetni hiúság és a kissé könnyen megeredő nyelve. Éppolyan kellemes megjelenésű volt, mint apa: becsületes, kék szeméből sütött a jóság és a szeretet. Még az öltözködésében is apát követte: finom zsakettet viselt, jól szabott nadrágszára pedig kiemelte formás lábikráját.

Anya biccentett neki.

– Ó, te vagy az, Edward? Ülj le!

– Csak beugrottam a klubba menet, nem maradok soká. Hogy mik vannak! Odakint óriási a zűrzavar. Hogy tudtok ilyen nyugodtak maradni?

– Igyál egy csésze teát! Jane olyan haiti cukrot szerzett, amit nem kegyetlen rabszolgamunkával termelnek.

– De hallottátok, ugye? – kérdezte a nagybátyánk, miközben egyikünkéről a másikra nézett.

Carry előrehajolt; a hajából majdnem a szirupos palacsintába lógott a szalag.

– Mit hallottunk, bácsikám?

– Tudom, hogy nagyon figyelitek a dél-karolinai eseményeket...

– Úgy van – felelte Abby.

– Most jött a hír Charlestonból, ami minden kétséget kizáróan arra utal...

– Bácsikám, *kérlek!* – sürgette Abby.

– ...hogyan Fort Sumtert tűz alá vették.

Carry felpattant, mint akit darázs csípett meg.

– Kitört a háború!

– A konföderációsok adták le az első lövést fél ötkor, még virradat előtt, a nemzeti lobogóra. Anderson őrnagy visszavonul a szigetéről. A charlestoni polgárok a háztetőkön éljeneztek.

Jane elkötötte a fonalat, és hangos koppanással dobta bele a kislót a varródobozába.

– Szóval a déliek valóban kivonulnak az Unióból? Ez nagyon nyugtalanító.

– Mely államok maradnak az Unióban? – kérdezte anya.

– Az összes északi államból sürgönyöztek Lincoln elnöknek, és pénzt meg embereket ajánlottak fel. Maryland és Kentucky még nem nyilatkozott.

Anya felállt.

– Margaret, hozd le a mahagóniasztalt a szobámból! És a vattaprést is! A földszinti szalonban fogjuk felállítani. Nagy szükség lesz kötszerekre.

Edward bácsi a hátsó folyosóról nyíló, a hálószobákhoz vezető lépcső felé indult.

– Hol van a fiad? Ilyen későn még ágyban van?

Anya a bácsi elé lépett.

– Mit akarsz Charley-től?

– Lehet, hogy be akar vonulni. Már van egy toborzóiroda a Broadwayn. Biztos vagyok benne, hogy a Winthrop fivérek beállnak katonának.

– Charley unokatestvérei felnőtt emberek, Edward. Ő még csak huszonegy éves. Szegény megboldogult fivéred egyetlen fiát erre biztatnád?

Edward bácsi az asztalra hajította az újságot, Carry pedig gyorsan felkapta.

– Egész héten ápolónőket keresnek, arra az esetre, ha kitör a háború. Ma délelőtt a kórházban lehet jelentkezni.

– Ápolónőket? Erről még nem hallottam...

– *Háború* van, anya! – mondta Abby.

Odaléptem Edward bácsihoz.

– Én jelentkezem.

Abby kezéből kiesett a toll.

– Te jó ég, Georgy! *Ápolónőnek*? Azt a munkát női elítéltekkel végzetik. Tíz nap börtön, aztán irány betegeket ápolni a Bellevue Kórházba.

– Ez egészen más – válaszoltam. – Dr. Elizabeth Blackwell is benne van. Egész héten olvastam a felhívásokat az újságban. Képzett nővérekből szerveznek egy zászlóaljat.

– Képtelenség! – jelentette ki Jane.

Levettem a kesztyűmet a kandallópárkányról, miközben a tekintetemmel kerültem a pávafarok módján kiterjesztett, elefántcsont nyelű legyezőt, ami ott díszelgett egy anya által készített üvegskatulyában. Ezzel köszönték meg apának meg nekem, amit azon a napon a tengerparton tettünk.

Carry felé fordítottam az arcomat.

– Nagyon is rendes dolog. Egy tudós orvosokból álló bizottság felügyeli. És hogy tudnátok megakadályozni benne, hiszen még fel sem vagytok öltözve.

Edward bácsi megfogta a karomat.

– Georgy, ez nem finom úrilányoknak való elfoglaltság. Faragatlan bakáknak hordani az agytálat...

– Egy cseppet sem akarok finomkodni, bácsikám!

Abby ránézett anyára.

– Még elkap valami szörnyű fertőzést.

– Huszonnyolc éves vagyok. Tudok magamra vigyázni, köszönöm szépen. Különben is, Eliza nővérként szolgál odafent, Fishkillben.

Anya odasietett hozzám, és egyik kezével végigsimította a hátamat.

– Eliza a helybeliek sebeit kötözi, és frissítőket osztogat. *Háború* van, Georgy drágám! Nem az lenne a legjobb, ha együtt vészelnénk át az egészet?

Próbáltam nem ránézni anya gondterhelt arcára, és kerülni a kemény tekintetét; mindig tudott rám hatni a kedvességével és a közheleyeivel. Jane Eliza Woolsey okos volt, de pontosan az ellentéte. Ijesztő volt a gyengédsége és a bája.

– Sok más módja is van annak, hogy támogasd az ügyet, méghozzá itthon – jelentette ki. Két ujjal végigsimítottam púderes orcáján. Hogy mondjam el neki, hogy megőrülnék itt, az oldalon mellett állva, ebben a kedves, régi hajlékban, ahol minden apára emlékeztet, miközben az egész világ bevonult a háborúba?

– Nem tudok csak úgy itthon ülni, anya.

Carry felemelte az újságot.

– Itt van egy hosszú lista a betegápolói képesítésekről, de te egyikkel sem rendelkezel.

Feltettem a rózsaszín, virágmintás, csipkeszegélyű főkötőmet, és megkötöttem a szalagját az állam alatt.

– Láttam.

Carry felolvasott az újságból.

– *Hogy megkaphassák a kék kártyát, a jelölteknek rendelkezniük kell azzal a képességgel, hogy betartják a szigorú rendszabályokat...*

Abby felnevetett.

– Ez nem lesz könnyű annak, akit apa az ő kis vadócának hívott...

– *...és a szabályzat által meghatározott, egyszerű ápolónői egyenruhát kell hordaniuk.*

– Mindenképpen azt a francia főkötőt viseld a bizottság előtt! – mondta Jane. – Mindjárt látni fogják rajtad, hogy igazi nagylány vagy.

– Ne menj el, drágám! – kérlelt anya. Azt a kis aranymedált babrálta, amit a nyakában viselt. Gyászékszer volt apa emlékére, egy drágakövekből kirakott pókkal a belsejében. – Gondolj arra, hogy akik előttünk jártak, mennyire örülnének, hogy innen, a biztonságos otthonunkból támogatjuk a harcolókat.

– Tökéletes biztonságban leszek, anya.

– Nem mehetsz egyedül a kórházba – szólt rám Abby.

Az ajtó felé indultam.

– Mivel a kedvenc unokahúga vagyok, Edward bácsi biztosan elvisz a klubjába menet. Nem igaz, bácsikám?

Edward bácsi a padlót tanulmányozta, és alig észrevehetően bólintott.

– Apa ezt nem akarta volna – jelentette ki Carry.

Apa. Megálltam, és odafordultam hozzá.

– Honnan tudod, mit akart volna apa, Carry? Csecsemő voltál, amikor meghalt.

Carry a tányérjára meredt, de láttam, hogy egy könnycsepp csillan meg a szemében. Már megint túl messzire mentem.

Odasiettem az ajtóhoz.

Abby hátratólta a székét, és felállt.

– Az összes New York-i Florence Nightingale ott lesz, és versenyezni fognak egymással. És nem sok jelentkezőt vesznek fel.

– Pontosan százat. És én állok be elsőnek a sorba, mert még jó korán van.

Edward bácsival együtt kiléptünk a folyosóra, és elmentünk a szalon mellett az ajtóig.

– Harminc év fölöttieket keresnek – szólt utánam Carry. – És nem túl szépeket. Közel sem vagy elég csúnya!

BELÉPTEM A KÓRHÁZ MÁRVÁNYOSZLOPOS ELŐCSARNOKÁBA, ami máris majdnem megtelt a hozzám hasonló korán kelőkkel. Mindenféle rendű és rangú nő töltötte meg a fűtetlen helyiséget; néhány szerencsésnek jutott ülőhely a tölgyfa padokon, de a többség állt. Volt, aki egy-két gyereket is hozott magával. Egy hosszú, szürke köpenyes nő, akinek a petyhüdt, kerek arca feltűnően hasonlított Mary Todd Lincolnéra, jelentkezési lapokat és ceruzákat osztogatott.

– Kérem, várják ki a sorukat, hölgyeim! – kiáltotta a tömeg feje fölött, és ahogy beszélt, kis fehér párafelhőt lehelt ki.

– Miért nem fűtenek itt? – kérdeztem.

– Ha a jelentkezők férfiak lennének, megtennék. – Átnyújtott egy kétoldalas jelentkezési lapot és egy rövid ceruzát. – Ha gyorsan kitölti, esetleg azonnal bejuthat, mert az egyik jelölt kidőlt. Szegénykém, félelmében rosszul lett, mielőtt bejutott volna az orvosi testület elé. Várjon kint a folyosón, amíg behívják a bizottság elé!

Rápillantottam az űrlapokra.

– Az áll rajta, hogy tintával kell kitölteni.

A nő vállat vont.

– A bizottság eddig nem tette szóvá. És ma már ötven jelentkezőt hallgattak meg. Huszonhármat felvettek.

Ceruzával beírtam a nevem és a címem: *Brevoort Place 8., New York City*. Biztosan tetszeni fog a felvételi bizottságnak, mert jó környéken lakom, nem messze a híres Brevoort Szállótól. A ceruzám megállt a levegőben. *Életkor*. Hát persze, hogy fiatalabb voltam – két évvel, ami azt illeti. Mi lenne, ha egy kicsit füllentenék, és beírnám, hogy 30? Üresen hagytam.

A nő közelebb hajolt.

– Ne mondja meg nekik, hogy elárultam, de főápolónőket keresnek – olyan matrónaféléket, akik nem fogják a sebesültek fejét elcsavarni a divatos ruhájukkal meg a szép mosolyukkal. – Jelentőségteljesen rápillantott a nyakláncomra. – Az a hölgy, aki utoljára ment be, nagy fülbevalót viselt. Ahogy bement, már fordulhatott is vissza.

– Ez egy családi darab, mindennap rajtam van. Vállalom a kockázatot.

– És a főkötő? Nem akarok beleszólni, de azok a virágok...

A bizottság szobája felé siettemben letéptem a finom, francia rózsabimbós csipkét a főkötőről, és begyömöszöltem a ruhám ujjába.

Úgy tűnt, egy örökkévalóságig vártam a folyosón, amikor végre meghallottam a nevemet, beléptem, és megálltam a bizottság előtt. Őt férfi ült két összetolt tölgyfa asztal mögött, a többségük hófehér hajú, fekete öltönyös, karót nyelt figura. Színes papírra nyomtatott névkártya volt előttük.

Odaadtam dr. Harrisnek a jelentkezési lapot.

– Jó napot, Miss... Woolsey, igaz? Megmondaná a teljes nevét?

– Georgeanna Muirson Woolsey.

– És miért szeretne belépni a Központi Női Segélyegylet soraiba?

– Ugyanúgy részt kívánok venni a háborúban, mint a katonák.

A jobb szélen ülő két orvos összenézett.

– Az feltehetően lehetetlen, Miss Woolsey – mondta dr. Harris. – Hiszen ön nem megy ki a csataterre.

– Nem látom be, miért ne mehetnék, uram. Nem igazságos, hogy miközben ők meghalnak, én otthon ülök.

– Beszéljen magáról, Miss Woolsey!

– Ha megtudhatom, mi érdekli önöket...

Az orvosok közül ketten egy éttermi menünek látszó papirost tanulmányoztak, míg egy harmadik a pipáját tisztogatta, a pipafejet a tenyerével ütögetve.

– Nos, úgy gondolja, hogy ön odafigyel a részletekre? – kérdezte dr. Harris.

– Igen, doktor úr.

– Már amennyiben, Mrs. Woolsey?

TETSZIK? MI IS NAGYON SZERETJÜK.

Szívből ajánljuk,
ha öröme és felszabadult percekre vágysz!

**Már rendelhető!
ÉLVEZD MIHAMARABB!**

**MOST
KEDVEZMÉNNYEL**

lehet a tiéd!

[Megnézem.](#)

NE HAGYD KI!

Rendeld meg most a kiadónál!

Még több jó könyv

megjelenését támogatom veled.

[Imádom a jó könyveket. Kérem máris!](#)

– Például nem kérném a jelentkezőtől, hogy tintával írjon alá egy ehhez hasonló jelentkezési lapot, ha csak ceruzát adnak hozzá. – Az orvosok fészkelődni kezdtek. – Vagy nem hagynám fűtetlenül az előcsarnokot, amikor nők és gyerekek várakoznak odakint, egyesek akár órákon keresztül.

Dr. Compton összekulcsolta a kezét, és előrehajolt. Fiatalabbnak látzott a többieknél, vaskos szemöldöke volt, és állandóan fájdalmas arcot vágott.

– A fűtetlen előtér semmi azokhoz a mostoha körülményekhez képest, amik között majd dolgozniuk kell, Miss Woolsey.

– Csak a mártírok viselik el a szenvedést, ha egyszerű megoldást lehet találni, dr. Compton. Mindent elkövetek annak érdekében, hogy megoldjam a problémákat.

A férfi hátradőlt, és a karját összefonta a mellén.

– Csak idő kérdése, hogy ön és ápolónőtársai mindent megváltoztassanak az abroncsos szoknyáikkal, számolatlanul adják a narancsot a hasmenéses embereknek, és a hidegvérű katonaoorvosokat az örületbe kergessék.

– Nem hordok abroncsos szoknyát, dr. Compton.

– És milyen iskolai végzettsége van, Miss Woolsey? – kérdezte dr. Harris.

– Gyerekkoromban Miss Murdock iskolájába jártam Bostonban, azután a Rutgers Női Főiskolára itt, Manhattanben, és elvégeztem az Anable Kisasszonyok Szemináriumát Fiatalkorúak Számára Philadelphiában, azután Indiába és Egyiptomba utaztam Eliza húgommal.

– Ó, egy nagy utazás? – kérdezte dr. Harris.

– A férfiak már évszázadok óta ezt teszik. Az én családomban a nők is szélesítik a látókörüket.

– Tanulmányi eredmények? – kérdezte dr. Compton.

– Egészen jók, dr. Compton. Az első tanítási napomon a tanárunk, Mr. Holan azt mondta viccből anyának, hogy ha nem veszi ki a nővéreimet az iskolából, az igazgatóságnak nem lesz rá pénze, hogy újabb díjakat adjon ki.

Erre több orvos is összesűgött a bizottságban.

– Nyelveket beszél?